
Midfaste

En prædiken af

Kaj Munk

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

Midfaste	4
MIDFASTE	4
Metadata om værket	4
Metadata om værket	4

Midfaste

MIDFASTE

Prædikedag MIDFASTE

Prædikedato 23. marts 1941

Prædiketekst Johannes 6,1-15

Prædikested Vedersø Kirke

Prædiken ID P230341-01

Kilde (Med Ordets Sværd, 175-180)

Midfaste.

Min Tilhører, du som følger mig paa Prædikestolen om ikke Søndag efter Søndag saa dog langsad, som vi siger paa Jydsken, jeg kunde tænke mig — for naar man har dyrket en Prædikant en Tid, ender det uvægerligt med, at man bliver irriteret paa ham (maaske var det noget derfor, Jesus kun fik 3 Aar til sin Virksomhed) — jeg kunde tænke mig, at du vilde indvende: Hvor er det dog urolige Prædikener! vi hører altid om, at vi skal kæmpe og alt det meget, vi selv skal; vi hører aldrig om Troens Fred. Højest i nogle Billeder og Syner i det hinsidige og fremtidige, som for øvrigt for os praktiske Hverdagsfolk fortøner sig noget i det lyriske. Vi hører alt for lidt om den Guds Fred, der gør rolig midt i Vaabenbrag, den Hjertefred med Herren, vi Kristne smager allerede hernede; den er der dog ogsaa fortalt os om i Skriften; i Dag paa Midfaste Søndag lader Jesus Skarerne sætte sig ned midt i Ørkenen og sørger ud af sin egen Guddomsvælde for god Forplejning til dem; den Jesus vilde vi ogsaa gerne høre lidt om her i vort Guds Hus. Men maaske er du selv en forpint Sjæl, der ikke kender Freden med Herren, og derfor ikke kan vidne den fulde Sandhed for din Menighed.

Du har ganske Ret, min kære Kritiker, jeg kan ikke vidne den fulde Sandhed. Jeg maa skynde mig at tilføje, at jeg har aldrig kendt nogen, der kunde — jo, en. Det er Jesus. Han er ogsaa den eneste, der har givet mig Indtryk af at kende Tilværelsen Kompasset rundt.

Ved du, hvad Vilh. Beck svarede, naar man bebrejdede ham, at han var ensidig. “Alsidig er der jo ingen, der er, undtagen Gud.”

Men jeg kunde nu ellers godt for den Sags Skyld vidne om Freden med Gud. Jeg har oplevet baade Freden med Gud og Ufreden fra ham. Jeg kender de rige Stunder, da Frelseren træder En ganske nær, saa nær, at der ikke er andet i Verden end ham. Jeg ser paa ham, hans klare Øjne, der bare staar skrevet Kærlighed i, hans gennemnaglede Hænder, der taler om Dommen. Min Rigdom er hans fuldbragte Værk, Blodet fra Golgatha og Solskinnet Paaskemorgen. Ogsaa jeg har oplevet, at han er kommet til mig midt i Ørkenen, og se, med et var der frodigt Græs, der hvor jeg stod, og det rislede livsaligt fra en Kilde i Nærheden, og han lod mig sætte mig ned, og han styrkede mig med det Brød og den Vin, som han havde velsignet. Jeg kender Freden med Gud saa inderlig, at jeg i Ufredens Stunder har kunnet sige til mig selv: “Nu kræves der af dig, at du er tro mod det, du fik i Eje dengang.... og klarøjet brat du siger Godnat til Tvivlen og Frygten og Sorgen.”

Men naar jeg ikke taler mere om den, end jeg gør, er det, fordi jeg ved, hvilken Fare den rummer. Der er Mennesker, jeg kunde fristes til at kalde Fredsdrankere, de fordrikker sig i Gudsfreden, aandeligt forlystelsessyge kaldes de undertiden; naar Herren rækker dem Vinen, river de Kalken til sig og bælger det hele i sig, og de laver sig selv de Oplevelser, man kun har Ret til, naar de skænkes af Gud. Derfor taler jeg kun varligt om Lykken ved at eje Freden, jeg vil ikke stimulere Nydelsessygen, og der er jo heller ikke Grund til at tale om Lykken, den taler for sig selv, naar den kommer, og vi modtager den — uden Opfordring — med aabne Arme. Anderledes med Smerten og Befalingen.

Ogsaa vor Text i Dag advarer os. Selv Jesus personlig kunde ikke uddele en jordisk Velsignelse uden at blive misforstaaet. Han gjorde dette store Jærtegn for Skarerne for at give dem et Exempel paa Guds Almagt og Godhed. Denne Mæthed, han skænkede dem her i Ørkenen, skulde give dem Styrke til for Fremtiden at døje Sult, om det skulde være, men i Stedet fyldte det dem med Begær; de anede en Chance for at kunne pleje deres Dovenskab: gør ham til Minister! saa faar I da social Forsorg, saa det batter.

Da gik han atter op paa Bjerget, ganske alene. Det er godt for os Kristne at vide, at vi kan sætte vor Lid til Gud, dog kun godt, hvis den Viden gør os aktive. Gudsfreden faar vi i Eje, ikke for at vi skal gasse os i den, men for at vi ud af Hvilen i den skal hente Styrke til Kamp. Det er aldrig sundt at forspise sig, ikke engang i Guds Navn; det er sundere at være paa Smalkost.

Men af Angst for Misbrug bør man jo ikke undlade Brugen. Hvor kan vi andet end takke Gud for, at vi engang imellem faar Lov til at føle godt, at *det lever dog i os*, det, vi kun skimter svagt, mens Øjet er blaat. Hvornaar har du følt det tydeligst, min Tilhører? var det ved din Omvendelse, om du da er dig en saadan bevidst, dengang du syntes, det lykkedes dig at give Ham, den store usynlige, dit bange, trætte Hjertes hele og fulde Ja? eller er det, naar du bøjer dig over den lille Seng og beder Aftenbønnen sammen med dit Barn? Nu, du skal have din Hemmelighed i Fred for mig. Men jeg vil gerne fortælle dig min. Dengang jeg var ung Student, da har jeg fyldigst oplevet Gudsfreden, naar jeg gled ind i en katolsk Kirke, knælede ned eller satte mig paa Bænken, lod mine Øjne fortrylles (fald nu ikke over mig for det Ord! selv Jesus tryller jo lidt i Texten i Dag!) af den røde Lampe foran Alteret, og der var saa stille derinde, og Farverne var saa smukke, aah, men den Tysthed! alle unge hede Tanker i Vilse og Vaande dukkede sig lydigt til Ro, man sad der midt i Tiden med Aarhundreder bag sig, Aarhundreder foran, og saa var det jo Evigheden, man var traadt ind i med de tre Skridt borte fra Strøget, for Frelseren var her ogsaa, lyslevende, i sit Kød, man mærkede det jo.

Efter at jeg blev Præst, da — det tror jeg, jeg tør betro jer — har jeg tiest følt Gudsfreden i Sakramenterne: naar jeg stod ved vor ærværdige Stendøbefont og paa min Herres Vegne modtog jeres smaa, eller naar jeg stod ved Stenalteret de store Altergangsftener omkring Helligtrekonger, mens vor lille Kirkes Hundreder af levende Lys fyldte Rummet med Glans og Os, og vi samledes heroppe og modtog var Frelasers Fuldbragt i Brødets og Vinens Gaver. Ja, da har jeg ikke sjældent følt det, som om midt under den Ørkenvandring, en Præsts Gerning, delvis selvforskyldt, kan udarte sig til, Jesus Kristus selv var traadt frem foran os og gentog Bispisningens Under. Men for Resten er denne Prædiken slet ikke rigtig. Gudsfreden er egentlig ikke noget, vi føler, er ikke en eller anden behagelig Tilstand. Vi har den maaske bedst, naar vi slet ikke ved af, vi har den. Og du skal aldrig analysere dig, begynde at ransage Hjerte og Nyrer for at se, om du kan hitte den der. Naar jeg vender mig foran Alteret og tillyser dig, at Herren skal løfte sit Aasyn paa dig og give dig Fred, saa betyder det: give dig det Overskud af Styrke, at du kan slaas for mere end dig selv. At eje Guds Fred er her paa Jorden at være udrustet af Gud — i Himlen er det noget andet; der er det Hvilen efter Striden. Ja, Gud give dig den Fred, der er mer end Englevagt, den, der gør rolig midt i Vaabenbrag og faar dig til at smile ad din Død.

